

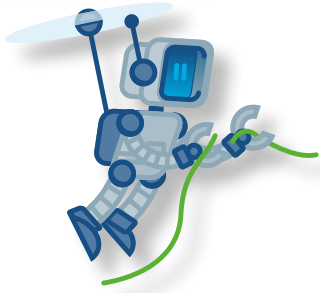

Werken aan de digitale transformatie van onze gebouwde omgeving

Op 11 april 2019 is de DigiDealGO bekrachtigd. Een gezamenlijke ambitie om versnelling aan te brengen in de digitalisering van de gebouwde omgeving. Nog nooit eerder is er zo'n ambitieus perspectief vastgesteld en was er zo'n breed draagvlak voor de realisatie daarvan. Met deze eerste DigiDealGO-update schetsen we aanleiding, achtergrond, aanpak en tot op heden bereikte resultaten.

Update DigiDealGO, maart 2020

De opgave: een duurzaam en klimaatbestendig Nederland

De bouw speelt een sleutelrol in de grote opgaven om te werken aan een duurzaam en klimaatbestendig Nederland. Zo streeft de sector naar 100% energieneutrale nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen vanaf 2020 en een geheel circulaire bouwsector in 2050. Digitalisering vormt een cruciale voorwaarde voor het behalen van deze opgaven, zoals verwoord in De Bouwagenda.

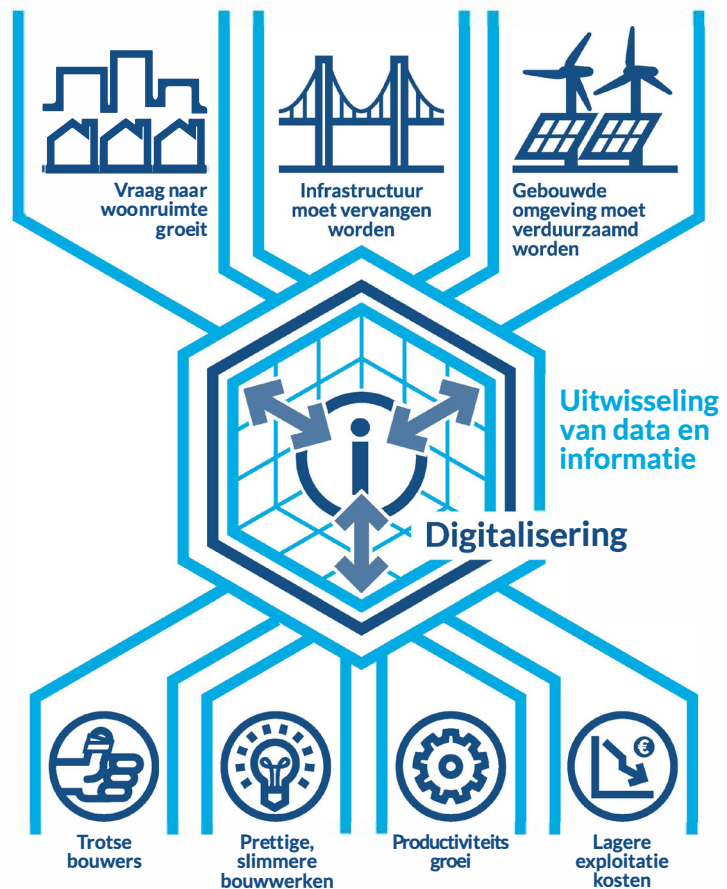
Door verdergaande digitalisering en informatisering wordt het voor de bouwsector mogelijk om sneller te innoveren en de productiviteit substantieel te verbeteren. Denk aan industrieel bouwen, met prefabricage in de fabriek en plug-and-play op de bouwplaats. Maar ook aan het verhogen van de kwaliteit van leven, bijvoorbeeld door langer comfortabel thuis te kunnen wonen, door de inzet van slimme ICT en automatisering in woningen.

Regie rondom digitalisering moet beter

Om efficiency, proces en kwaliteit te verbeteren, ontplooit de markt veel verschillende initiatieven op het gebied van digitalisering, maar de regie is beperkt en samenwerking niet optimaal. Al wordt er veel geïnvesteerd, bij opschaling lopen de diverse stakeholders tegen problemen aan (informatie-uitwisselingsproblemen, kennis en competenties blijven achter, de aanhaking van de wetenschappelijke wereld is ad hoc enzovoorts).

Om de regievoering op digitalisering van de bouw te verbeteren en ervoor te zorgen dat diverse stakeholders elkaar beter weten te vinden, hebben circa veertig organisaties de Digitaliserings Deal voor de Gebouwde Omgeving (DigiDealGO) ondertekend. Van overheden en grote bouwers tot kennisinstituten. Zij bekrachtigden deze deal op 11 april 2019 tijdens de werkconferentie 'Twee jaar Bouwagenda'.

Waarom is DigiDealGo zo belangrijk?

'Tijd voor revolutie'

Bernhard Wientjes

De Bouwagenda is een aanzet om tot een revolutie te komen. 'Een revolutie om van de brede bouwsector een (inter-)nationale voorloper te maken op het gebied van sociale betrokkenheid, technische kunde en een duurzame toekomstbestendige strategie. Dat moeten we samen doen met consensus en daadkracht, en niet met een slap compromis', vindt Bernhard Wientjes, voorzitter van de Taskforce Bouwagenda.

'Digitalisering must voor renovatieopgave'

Maaïke Beerepoot

Ook Rijkswaterstaat ondertekende de DigiDealGO. Want verdere digitalisering en informatisering zijn volgens Maaïke Beerepoot, programmamanager AIRBIM bij Rijkswaterstaat, noodzakelijk voor deze organisatie. 'Om sneller, beter en goedkoper en ook circulair bouwen mogelijk te maken. En zonder een goede uitwisseling van data en informatie gedurende de totale levensduur van de infrastructuur wordt de renovatie en onderhoud van ons areaal een zeer lastige opgave.'

'We moeten nu digitale krachten bundelen'

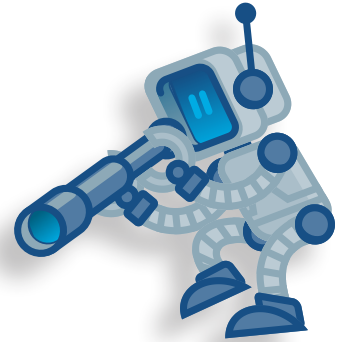
Doekle Terpstra

De noodzaak om te bouwen in ons land is groter dan ooit. 'Willen we dat in een flink tempo, op een hoog kwaliteitsniveau én efficiënt doen, dan zijn digitalisering en informatisering essentieel. Er gebeurt al veel, maar te vaak ontbreekt de samenhang tussen de verschillende initiatieven. Daarom is het belangrijk dat we de krachten nu bundelen', zegt voorzitter Doekle Terpstra van ondernemersorganisatie Techniek Nederland. 'De DigiDealGO is daarbij niet alleen een impuls voor een efficiënte en slimme gebouwde omgeving, maar ook een belangrijke drijver voor productiviteitsgroei.'

'DigiDealGO geeft impuls aan slimme digitale oplossingen'

Maxime Verhagen

'Veel partijen in de bouwketen investeren al jaren in digitalisering. Waar zij steeds meer tegenaan lopen, is de onmogelijkheid om data in de keten uit te wisselen. De DigiDealGO gaat dat mogelijk maken. Onder meer met afspraken over standaarden', zegt Maxime Verhagen, voorzitter van brancheorganisatie Bouwend Nederland. 'Met een set aan heldere afspraken kunnen opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheid initiatieven ontwikkelen, om de vloeiende uitwisseling van bestaande data mogelijk te maken. Daarmee geven we een impuls aan slimme en innovatieve oplossingen in onze sector.'

1 Toegankelijke informatie

Het digitaal toegankelijk maken van alle informatie door alle individuele stakeholders. Dit resulteert in digitale projectendossiers, digitale asset informatie en digitaal beschikbare gebiedsinformatie.

2 Deelbare en herbruikbare informatie

Om alle individueel gedigitaliseerde informatie deelbaar te krijgen, het kennis- en innovatieniveau binnen de gehele sector te vermeerderen en zo een gelijk speelveld te creëren, moeten betrouwbare en bestendige diensten de totstandkoming van een open netwerk stimuleren. Met als uiteindelijk resultaat een Digitaal Stelsel voor de Gebouwde Omgeving, waarin deelnemers informatie op basis van open standaarden gekoppeld aanbieden.

3 Nieuwe functies en geavanceerde werkwijzen

De beschikbaarheid van data op grote schaal leidt tot nieuwe mogelijkheden en functionaliteiten in de markt, die de samenwerking verder optimaliseren. Dit resulteert bijvoorbeeld in geavanceerde real-time planningsfuncties, calculatiefuncties en materialenmarktplaatsen.

4 Innovatie

Door een nieuwe basis voor non-concurrentiële samenwerking en het delen van kennis en ervaring binnen het Digitaal Stelsel voor de Gebouwde Omgeving, ontstaat in brede zin ruimte voor innovatie. Dit resulteert in field labs, toepassing van nieuwe technologieën.

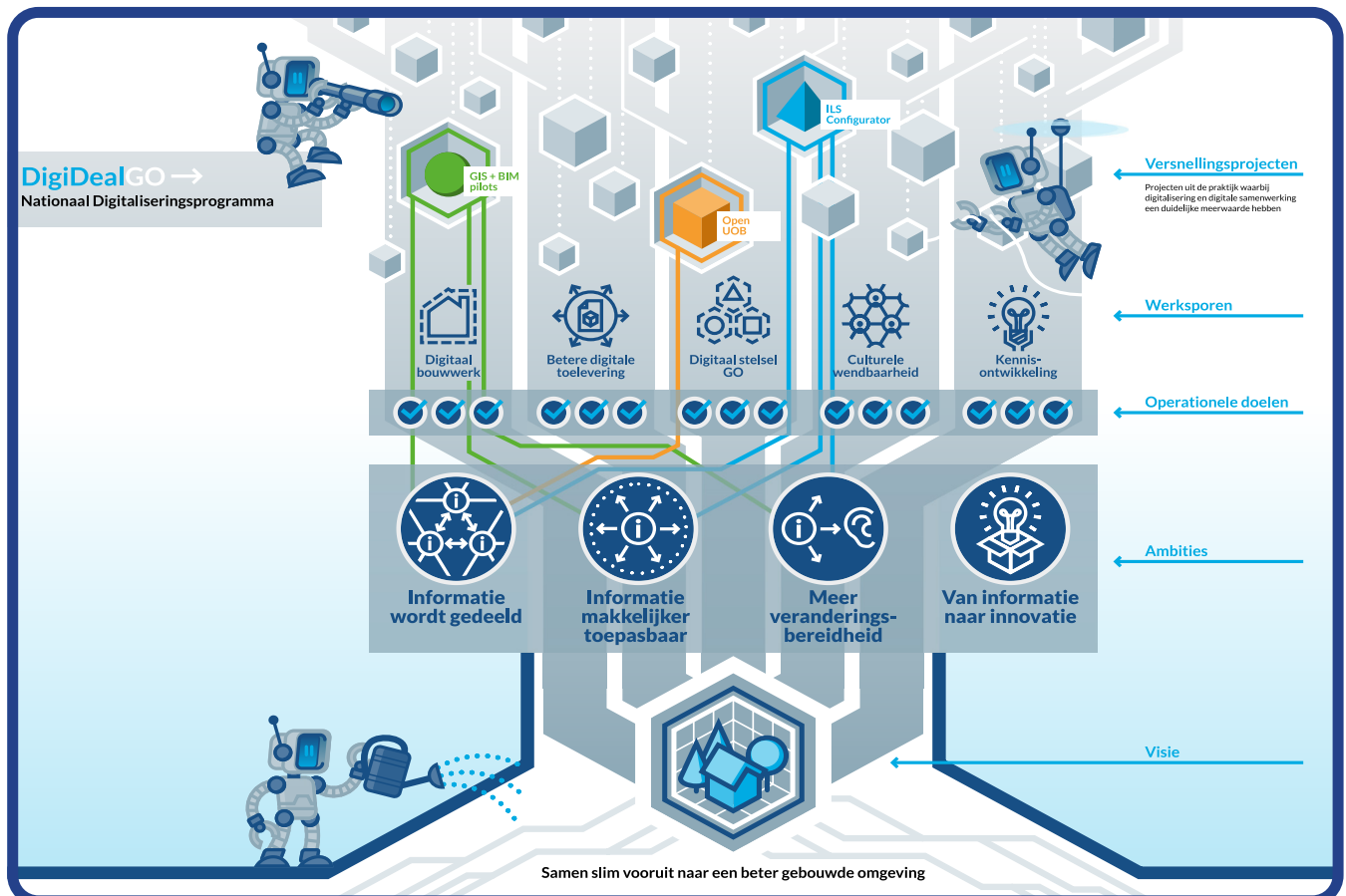
De DigiDealGO kan worden beschouwd als de Nationale Digitaliseringsagenda voor de Gebouwde Omgeving. De doelen en vijf werksporen van de DigiDealGO krijgen inhoud met lopende en nieuwe digitaliseringsprojecten in de sector. Het DigiTeam brengt deze projecten in kaart en bekijkt in hoeverre ze voldoen aan de doelen van de DigiDealGO. Staan alle wijzers op groen, dan krijgt zo'n project het label 'DigiDealGO Versnellingsproject'.

...'We krijgen gemakkelijker partijen om tafel'

De GIS + BIM-pilots 2019 van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is één van de lopende digitaliseringsinitiatieven in de bouw, die inmiddels onder de paraplu van de DigiDealGO valt. "Met dit project oefenen we samen met onderhoudsbedrijven en facilitaire dienstverleners hoe we informatie kunnen delen en ontwikkelen", legt clusterhoofd Ontwikkelen Vastgoed Informatie Hans Elsinga uit. Hij is blij dat dit project is erkend als DigiDealGO Versnellingsproject, want "daardoor is het veel gemakkelijker om partijen bij elkaar te krijgen." Het uiteindelijke doel dat het RVB samen met omgevingspartijen wil bereiken? "Dat we het gebruik, onderhoud en exploitatie van de vastgoedportefeuille zo efficiënt mogelijk kunnen plannen en uitvoeren."

...'Deze deal opent deuren naar gehele sector'

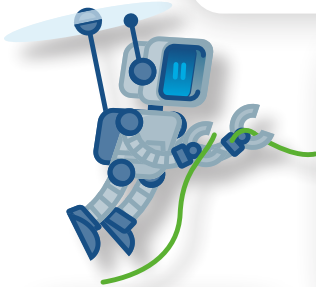
Een ander voorbeeld van een digitaliseringsinitiatief dat inmiddels het DigiDealGO stempel draagt, is het project 'Implementatie en validatie BIM bij gemeenten'. "Hoofddoel is het verbreden van het BIM-gebruik bij gemeenten", legt projectleider Lotte Bekendam uit. "Zij hebben dit hard nodig om de uitdagingen in de Openbare Ruimte en Infrastructuur op de juiste manier aan te kunnen pakken." Ook Bekendam is blij met het stempel 'DigiDealGO Versnellingsproject', want "de resultaten die dit project in eerste instantie oplevert voor de gemeentelijke organisatie, willen we heel graag samen met de sector verder ontwikkelen en uitrollen."

2017

Ontstaan DigiDealGO

Een belangrijke aanleiding voor de start van DigiDealGO vormen de ambities uit Bouwagenda.

2018

Oplevering expertrapporages

Vijf geformuleerde werksporen zijn verkend door expertteams, en hun bevindingen zijn vastgelegd in deelrapportages. Zo is vanaf de werkvloer een aanzet geleverd voor nadere invulling van de DigiDealGO agenda.

2019

April: ambities bezegeld

Op 11 april 2019 is tijdens een bijeenkomst van de Bouwagenda de DigiDealGO ondertekend door 40 belanghebbende partijen.

Inventarisatie werksporen

Het DigiTeam heeft een eerste inventarisatie gedaan van digitale initiatieven in de bouw, en bekeken in hoeverre deze passen binnen de vijf DigiDealGO werksporen.

Oprichting DigiTeam

Na de ondertekening, is een team van experts samengesteld (op basis van in kind bijdrage) voor aansturing van de uitvoering van DigiDealGO: het DigiTeam.

Aanscherping governance

In samenspraak met gecombineerde vergaderingen van BIR en Kerncoalitie is besloten om deze beide gremia op te laten gaan in de Bouw Digitaliserings Raad (BDR).

Bepalen criteria versnellingsprojecten

Het DigiDealGO programma krijgt invulling en samenhang, door het aanwijzen van zogenoemde versnellingsprojecten. Hiervoor heeft het DigiTeam in het najaar van 2019 criteria bepaald.

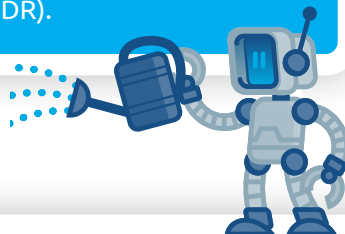
Financiering

Per 4 september 2019 is vanuit het ministerie van BZK subsidie toegekend voor de jaren 2019 en 2020.

2020

Het vliegwiel in beweging

De DigiDealGo adopteert inmiddels een groeiend aantal projecten als Versnellingsproject. Met het oog op het toekomstige digitale stelsel, de kennisagenda en het versnellen van de toepassing van BIM, zijn daarnaast drie projecten gestart rondom structuur en cultuur.

DigiDealGO

Versnellingsprojecten tot nu toe

1

DigiDare award

Vorig jaar hebben zo'n twintig organisaties een digitaliseringsproject ingediend, met als doel om de manier van werken binnen de organisatie te verbeteren. Tijdens de Kennisdag van het BIM Loket is de eerste DigiDare award uitgereikt aan UBA Bouw, voor de zeer pragmatische werkwijze waarop dit bouwbedrijf digitalisering voortvarend heeft doorgevoerd. Dit jaar zetten we nog steviger in om het aantal inzendingen te vergroten.

2

GIS-BIM Pilots uitwisseling vastgoedgegevens in exploitatiefase (werkspoor Digitaal Bouwwerk)

Met dit project oefent het Rijksvastgoedbedrijf hoe zij samen met onderhoudsbedrijven en facilitaire dienstverleners actuele informatie over beheer, onderhoud en gebruik van de gehele vastgoedportefeuille kunnen beheren. Waarbij alle informatie wordt geordend en uitgewisseld via online 3D-modellen.

3

Internet of Things Toeleveringsketen (werkspoor Digitale Toelevering)

Met dit project wil projectleider Ketenstandaard Bouw en Techniek de uitwisseling van informatie tussen de talrijke gebruikersapplicaties standaardiseren.

4

Datastelsel Energieverbruik Utiliteit (werkspoor DSGO)

Doel van dit project, dat wordt getrokken door Techniek Nederland, in samenwerking met FMN, TVVL en NVD, is de realisatie van een datastelsel, dat meer en gemakkelijker inzicht in het werkelijk energieverbruik in de utiliteit geeft. Dit is een belangrijke voorwaarde om uiteindelijk – in lijn met het Klimaatakkoord – sectorale benchmarks te kunnen ontwikkelen.

5

Open UOB; Uniform parametriserbare BIM-objecten (werkspoor DSGO)

Doel van de Uniforme Objecten Bibliotheek (UOB) is dat alle installateurs in mei 2020 probleemloos data kunnen uitwisselen. De UOB is een openbare, niet-merkgebonden online bibliotheek, waaraan alle fabrikanten producten kunnen toevoegen. Vervolgens kan ieder installatiebedrijf onafhankelijk van de eigen software de objecten uit de bibliotheek gebruiken voor het ontwerpen van gebouwinstallaties. Met één uniform informatiemodel wisselen de CAD-systemen productinformatie uit, in elke fase van het bouw- en BIM-proces.

6

ILS configurator (werkspoor Cultuur)

De ILS Configurator is een online tool, die het gebruik van ILS- en (Informatie Leverings Specificatie) gaat vergemakkelijken. De configurator werkt op basis van de BIM Basis en de ILS Ontwerp & Engineering (ILS O&E).

7

Implementatie BIM bij provincies (werkspoor Digitaal Bouwwerk)

De provincies werken aan een gezamenlijk BIM-programma. De resultaten van dit project zijn een Objectenbibliotheek van het Informatiemodel Openbare Ruimte (IMBOR) en een hierop afgestemde ILS. Deze stellen provincies in staat beter en slimmer informatie uit te wisselen met ketenpartners. Daarbij is eenmalig inwinnen, eenduidig vastleggen en meervoudig gebruik het uitgangspunt.

8

Opstellen Kennisagenda digitalisering

Een aantal wetenschappelijke kennisinstellingen wil in enkele maanden tijd een Kennisagenda Digitalisering opstellen. Een aansprekende kennisagenda helpt bij vinden van de juiste match van kennisvragers en kennisaanbieders in versnellings- en innovatieprojecten en zorgt voor een goede doorwerking en verankering van nieuwe kennis. Ter inspiratie en als voorbeeld wijzen de initiatiefnemers op het Dutch Soil Platform.

9

Implementatie en validatie BIM door gemeenten

Met dit project willen gemeenten kennisdeling en –ontwikkeling onderling en met marktpartijen versnellen, om het toepassen van BIM te ondersteunen. Gemeenten zijn op het gebied van objectinformatie in de Openbare Ruimte en Infrastructuur (digitaal bouwen en beheren) op zoek naar oplossingen (zowel tools, als werkwijzen, als samenwerkingscultuur) die hen kunnen helpen bij het toekomstbestendig inrichten en gebruiken van hun Openbare Ruimte en Infrastructuur. Veel gemeenten hebben moeite met de complexe materie.

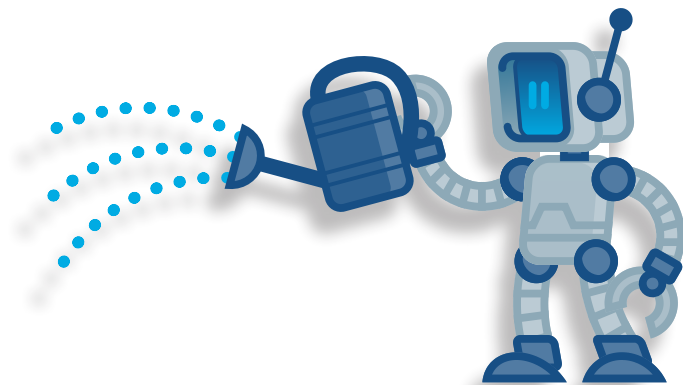
Op 4 februari 2020 is de Bouw Digitaliserings Raad officieel van start gegaan.

De opgave voor 2020 is om te versnellen, te verbreden en te versterken. Begin februari vond het eerste DigiCafé in combinatie met het DigiDiner plaats. Met deze bijeenkomsten is een nieuwe fase van de DigiDealGO afgetrapt. De Bouw Digitaliserings Raad is officieel van start gegaan, de ambassadeurs zijn bijgepraat en 'in stelling gebracht' en tijdens het DigiCafé is gesproken over de verbinding tussen en versterking van enkele Versnellingsprojecten.

Olievlek vergroten

De ambitie en doelen zijn helder en de organisatie om die te faciliteren staat. Het is nu zaak dat via de kring van ambassadeurs de olievlek vergroot. Dat er steeds meer projecten worden ingediend, dat de contouren van het Digitale Stelsel voor de Gebouwde Omgeving steeds scherper worden en dat er een brede cultuurverandering op gang komt. De zwermstrategie van de DigiDealGO vraagt gewenning van alle partijen: er wordt geen blauwdruk-programma uitgerold, maar we verbinden die projecten die in samenhang bijdragen aan de gezamenlijke ambitie. Het DigiTeam organiseert DigiCafés, presenteert de aanpak op relevante bijeenkomsten en laat zien wat er allemaal al gebeurt.

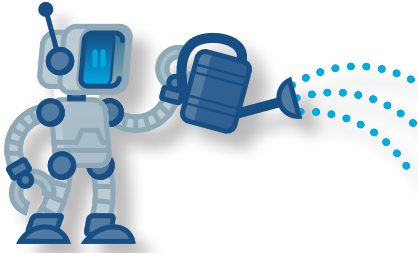

Op het programma voor 2020 staat onder meer:

- ▶ Regelmatige DigiCafé-bijeenkomsten om projecten en netwerken te verbinden;
- ▶ Communicatie over de DigiDealGO-werkwijze;
- ▶ Ontwikkelen van een digitaal platform voor de DigiDealGO;
- ▶ Het DigiTeam 'makelt' en 'schakelt' tussen digitaliseringsinitiatieven door: uitbouwen activiteiten voor de werksporen en het acquireren van Versnellingsprojecten;
- ▶ De BDR en Kring van Ambassadeurs 'in stelling brengen' en actief laten bijdragen aan de zichtbaarheid van de DigiDealGo-activiteiten;
- ▶ Eerste basisontwerp Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving intensief klankborden met gebruikers.

Meer weten?

Meer weten over de DigiDealGO? Ga dan naar www.digidealgo.nl of neem contact op met DigiTeam voorzitter Richard Tieskens via het secretariaat van het BIM Loket, tel. 015-720 08 20, of stuur een e-mail naar info@digidealgo.nl.

De organisaties die de DigiDealGO hebben getekend, vormen de zogenoemde kring van ambassadeurs. Uit deze kring is recent de Bouw Digitaliserings Raad (BDR) samengesteld. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van de DigiDealGO-ambities ligt bij deze Bouw Digitaliserings Raad. De BDR komt voort uit de Bouw Informatie Raad (BIR) en de eerder opgerichte Kerncoalitie DigiDealGO.

De dagelijkse aansturing van de DigiDealGO gebeurt vanuit het DigiTeam, een team van ervaren experts die de breedte van de sector vertegenwoordigen. Het BIM Loket ondersteunt als rechtspostioneel orgaan de zakelijke en facilitaire aspecten van de BDR en het DigiTeam.

